

כ"ז תשרי, תשפ"ד
11 אוקטובר, 2023

לכבוד
שר האוצר מר בצלאל סמוטריץ'
משרד האוצר

הנדון: תיקונים דחופים למען פריילנסרים בתזכיר חוק תכנית הסיוע הכלכלי (הוראות שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2023

1. אני פונה בשם העובדים והעובדות בקולנוע והטלוויזיה בישראל, המועסקים כפריילנסרים ועצמאיים קטנים, ואשר פרנסתם נקטעה באחת החל מה-7.10, ושחזרתם לעבודה אינה נראית באופק.

2. תזכיר החוק שפורסם מתעלם בצורה בוטה ממודל העבודה ותנאי התשלום של פריילנסרים ועצמאיים, המבוסס על תשלום בתנאי שוטף + 30 (ומעלה) ובמקרה של תעשיית הקולנוע והטלוויזיה מתאפיין בתנודתיות עסקית בלתי ניתנת לחיזוי. אוכלוסייה זו, אשר נותרת ללא כל הכנסה בהיעדר עבודה ואשר עובדת בתעשייה משותקת שלא תחזור לפעילות בחודשים הקרובים (וגם כשתחזור, זו תהיה חזרה הדרגתית ואיטית), זוכה להתעלמות בתזכיר ותיוותר ללא פיצוי במידה שלא יבוצעו תיקונים דחופים וחשובים, כפי שיפורט להלן:

2.1. **הארכה והתאמה של התקופה הקובעת** (לעניין פיצוי על נזק עקיף) – תזכיר החוק מגדיר את התקופה הקובעת, כלומר התקופה שלגביה מודדים את הירידה במחזוריים, מיום 7.10.2023 ועד לסוף חודש נובמבר 2023 עם אפשרות להארכה רק עד לסוף חודש דצמבר 2023. **מדובר במחדל שיוציא מכלל הזכאות את הפריילנסרים והעצמאיים אשר הכנסתם מתבססת על תנאי תשלום של שוטף +30 ויותר.**

פריילנסרים ועצמאיים שעבדו בחודש אוגוסט 2023 קיבלו את הכנסתם בחודש אוקטובר 2023, ובעבור עבודתם בחודש ספטמבר 2023 תקבל ההכנסה בחודש נובמבר 2023. לפיכך, נוצרת אשליה כאילו בחודשי התקופה הקובעת (אוקטובר, נובמבר ודצמבר 2023) יש לאוכלוסייה זו הכנסה – אולם לא כך היא!

את אובדן הפרנסה וההכנסה בחודשי המלחמה ובתקופת ההתאוששות הארוכה שאחריה, נרגיש כולנו בהשגחה של חודשיים, בגלל התשלום בתנאי שוטף + 30 (ומעלה). כלומר יש צורך לבצע התאמה מיוחדת בין התקופה שבה הפסדנו את העבודה ובה אין לנו פרנסה לבין התקופה שבה מתבצעת המדידה של אותו אובדן עבודה ופרנסה.

כמו כן, המשבר הכלכלי הנלווה למלחמה ילווה את תעשיית הקולנוע והטלוויזיה גם לאחר שהלחימה תסתיים (יהיה מועד זה אשר יהיה), ויש לתת לכולנו אוויר לנשימה ואופק כלכלי ראוי.

לפיכך, יש להאריך את התקופה הקובעת לפחות עד לחודש מרץ 2024, ולהתאימה באופן הוגן ומקצועי למאפיינים הייחודיים של הפריילנסרים והעצמאיים המשתכרים בתנאי שוטף +30.

2.2. **ביטול הדרישה להחזר תשלומי יתר בריבית והצמדה וביטול הדרישה לקנס** – הפיצוי הינו בסכום נמוך שאינו מתקרב לשקף את הפגיעה האמיתית שאנחנו חווים, ומהווה למעשה "דמי קיום" כדי שנוכל להחזיק את הראש מעל למים מבחינה כלכלית. עצם ההגדרה של תשלום יתר הוא מופרך, אך הדרישה להחזר בריבית ובהצמדה ואף בתוספת קנס במקרים מסוימים היא שערורייתית.

יש לבטל את הריבית וההצמדה, וכן את הקנס.

2.3. **הגדלת שיעור המקדמות עד ל-100%** – אנחנו אנשים פרטיים שמוגדרים מבחינה משפטית כעוסק, אך איננו מעסיקים אחרים ואין לנו הוצאות משמעותיות שניתן להפחית בעת הזו. לכולנו עדיין הוצאות מחייבה משמעותיות שאינן מוכרות, ושנחנו נדרשים להמשיך ולשאת בהן.

מן הראוי להגדיל את שיעור המקדמות מ-50% (כפי שמוצע בנוסח הנוכחי של התזכיר) ל-100%.

2.4. התאמת ההגדרה של תקופת הבסיס לעובדי הקולנוע והטלוויזיה שהכנסתם בשוטף + 30 ומעלה – תעשיית הקולנוע והטלוויזיה עוד לא סיימה את התאוששותה ממשבר הקורונה בשנת 2022, ורק בתחילת שנת 2023 חזרה להיקפי עבודה דומים לשנת 2019 (ערב המגפה). לצד זאת, העבודה בתעשייה מתאפיינת בתנודתיות קיצונית ובהיעדר עונתיות, וכך ביצוע מדידה של ירידת שיעור מחזוריים לפי השוואה לתקופה מקבילה אשתקד יהיה לא הוגן ולא י שקף נאמנה את המציאות (בשים לב לכך שאוקטובר 2022, למשל, היה חודש חגים נטול עבודה). נוסף לכך, עובדי התעשייה הם עוסקים המשתכרים בתנאי שוטף + 30 ומעלה, וכך הכנסה שלהם בחודש מסוים הוא פרי עמלם בתקופה אחרת לגמרי.

לאור האומר, אנו מבקשים שלגבי עוסקים מתעשיית הקולנוע והטלוויזיה תיקבע תקופת בסיס לפי מחזור העסקאות בחודשים ינואר עד ספטמבר (כולל) 2023.

2.5. ביטול החובה להציג מחזור עסקאות של יותר משיעור אפס בארבעת החודשים שקדמו ליום 1 באוקטובר 2023 – בהגדרת "ניזוק" בתזכיר קובעת, בין היתר, שמי שדיווח על מחזור עסקאות בשיעור אפס לגבי ארבעת החודשים שלפני המועד האמור בפסקה (7) לא יהיה זכאי לפיצוי עקיף. הגדרה זו מוציאה מכלל הזכאים רבים מהעובדים בתעשיית הקולנוע והטלוויזיה, המתאפיינת בעבודה בתנודתיות קיצונית ועל בסיס פרויקטים, במסגרתה בהחלט יתכן שעוסק לא יעבוד במשך תקופה רבה ועדיין ייחשב כפעיל בתעשייה. יתרה מזאת וחמור מאוד, ההגדרה המינימליסטית הזו פוגעת ומדירה נשים שהיו בשמירת הריון, בתקופת לידה (או נשארו עם ילדיהן בבית לאחר סיומה הרשמי) והורים לפעוטות.

יש אין מקום לתנאי זה ויש לבטלו.

2.6. הגדלת סכום הפיצויים – הפיצוי שנקבע לעוסקים קטנים שאין להם הוצאות קבועות משמעותיות, בדגש על עוסקים במחזור עסקאות שנתי של עד 250,000 ₪, נמוך ביותר ואינו משקף את הפגיעה הקשה שספגו ושעוד נספוג. המכה הכלכלית עוד תתגבר לאור החזרה האיטית מאוד שצפויה לתעשייה.

לאור האומר, יש להגדיל את סכום הפיצוי באופן הבא:

מחזור העסקים השנתי ב-₪	הסכום לפי תזכיר החוק	הסכום החדש
עד 50,000	1,750 ₪	1,900 ₪
50,000-120,000	3,300 ₪	3,500 ₪
120,000-150,000	2,650 ₪	3,000 ₪
150,000-200,000	3,125 ₪	3,400 ₪
200,000-250,000	4,000 ₪	4,400 ₪
250,000-300,000	4,675 ₪	4,900 ₪

3. משרתי ומשרתות המילואים ובני ובנות זוגם: בנוסף לכל האמור לעיל, נציין כי רבים ורבות מקרב העוסקים והעוסקות נקראו לשירות מילואים ובני ובנות הזוג נותרו עם ילדים בבית. לאור האומר, אנו קוראים להבטיח תשלום מיוחד ומיטיב לאוכלוסיות הבאות, שנרתמו ללא היסוס למאמץ הלאומי:

3.1. הגדלת התשלום למשרתי המילואים שהתגייסו למלחמה.

3.2. תשלום מענק תמיכה מיוחד לבני ובנות הזוג, לרבות ידועים בציבור, של משרתות ומשרתי המילואים במלחמה, שבחזקתם ילדים מתחת לגיל 9.

בכבוד רב,

גיורא ואלה
מנכ"ל איגוד אקט